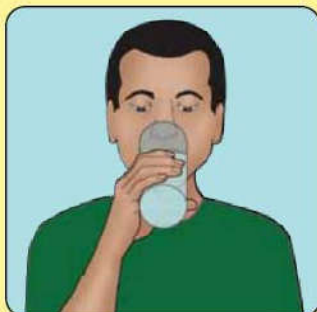

دانشگاه علوم پزشکی اراک

بیمارستان ولی عصر (عج)

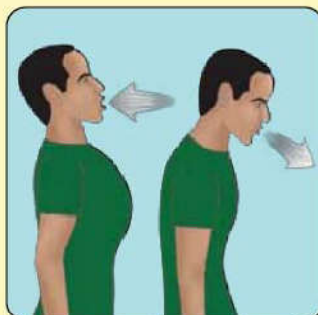
1

درحالی که ناشتا هستید آب را در دهان تان غرغره کرده و دهان را بشویید

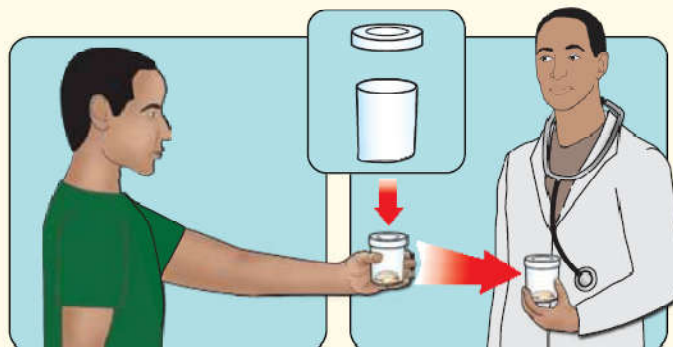
2

درب ظرف را باز کرده تنفس عمیقی را از راه بینی کشیده و برای لحظه ای نفس خود را در سینه حبس کنید و با سرفه عمیق خلط خود را داخل ظرف مربوطه تخلیه نمایید.

سعی شود خلط با آب دهان مخلوط نگردد و یا آب دهان به جای خلط داده نشود. (آب دهان شفاف و رقیق است ولی خلط چسبندگی دارد.) در صورتی که نتوانید با سرفه کردن برای انجام آزمایش نمونه خلط پدید سر را روی بخار آب گرفته استنشاق نموده یا با آب نمک رقیق غرغره نمایید تا خلط بیاید

3

چنانچه نمونه گیری در منزل انجام شود، نمونه را پس از جمع آوری در یخچال قرار دهید و در کمتر از یک ساعت به آزمایشگاه برسانید. حجم نمونه باید در هر بار نمونه گیری حداقل ۲ ml (یک قاشق غذاخوری) باشد

نحوه کشت گرفتن از ترشحات زخم

هرگز بعد از برداشتن پانسمان از ترشحات سطح زخم نمونه برداشته نشود بلکه

بصورت زیر عمل کنید:

۱ - دستکش استریل بپوشید.

۲- ناحیه را با نرمال سالین استریل بشوئید و اجازه دهید تا خشک شود.(اگر قبلاً پماد یا محلول آنتی بیوتیک روی زخم مالیده شده است، چند ساعت قبل از انجام کشت آن را با نرمال سالین استریل از روی زخم پاک کنید).

۳- بهتر است ابتدا دبریدمان سطحی انجام شود. (به علت کلونیزه شدن میکروبه‌ها، بررسی ترشحات سطحی زخم فاقد ارزش می باشد).

۴- سوآپ استریل را به صورت دورانی به قاعده زخم کشیده، آن را به داخل ظرف استریل انداخته(سر سوآپ را که با دستها آلوده شده بشکنید) و در ظرف را ببندید.

۵- برای زخمهای وسیع می توان از چند سوآپ استفاده کرد یا یک سوآپ به صورت مارپیچ به قاعده زخم بکشانید.

۶ - سوآپ را داخل ظرف استریل انداخته ، سر سوآپ که با دستها آلوده شده را بشکنید.

۷- در صورت خشک بودن ترشحات ۱ سی سی نرمال سالین استریل به داخل ظرف کشت ریخته و درب ظرف را ببندید.

دانشگاه علوم پزشکی اراک

بیمارستان ولی عصر (عج)

۸- نام و نام خانوادگی بیمار و بخش بستری، تاریخ، ساعت و محل نمونه گیری بر روی ظرف ثبت شده، نمونه در کمتر از 2 ساعت در دمای اتاق به آزمایشگاه ارسال گردد.

۹- اگر در زمان گرفتن نمونه بیمار آنتی بیوتیک دریافت می کند در برگه آزمایش بایستی نوع آنتی بیوتیکهای دریافتی از 48 ساعت قبل تا زمان نمونه گیری و نیز تاریخ و ساعت آخرین دوز آنتی بیوتیک دریافتی ذکر شود.

نکته: بیماری که با عفونت زخم به بیمارستان مراجعه می کند، بایستی قبل از شروع آنتی بیوتیک تراپی کشت از زخم ارسال شود.

۱۰- در صورتیکه امکان آسپیراسیون ترشحات باشد، پس از آسپیره کردن ترشحات سر سوزن را با یک دست **RECAP** کرده (به علت احتمال بی هوازی بودن میکروبیها) و سپس سریعاً به آزمایشگاه ارسال شود و یا ترشحات را در شیشه استریل و یا در محیط کشت خون ریخته و ارسال شود و حتماً روی شیشه نوع نمونه مشخص شود.

نحوه گرفتن کشت خون

- ۱- پس از شستن دست ها، دستکش یبوشید و محل مناسب خونگیری را پیدا کنید.
- ۲- ابتدا سطح پوست را با اتانول 70درجه ضد عفونی نمایید سپس اجازه دهید الکل خشک شود، سپس با بتادین یا محلول بادی پرپ به صورت دورانی (از مرکز به محیط ضد عفونی ناحیه را انجام داده و یک دقیقه صبر کرده تا خشک شود). (محلول بادی پرپ به دلیل عوارض پوستی کمتر و تأثیر بیشتر در ضدعفونی پوست توصیه می شود بخصوص در اطفال)
- ۳- بدون تماس مجدد دست با محل ضدعفونی شده، خونگیری نمایید. در صورت لزوم به لمس مجدد ورید باید نوک انگشت درحالی که با دستکش پوشیده شده است با بتادین یا اسپری بادی پرپ ضدعفونی شود.
- ۴- به ازای هر بطری کشت خون، گرفتن مقدار ۱۰ سی سی خون در بزرگسالان و در کودکان کمتر از ۱۰ سال تقریباً به ازای هر سال حداقل ۱ سی سی توصیه میشود،) حجم خون به اندازه گرفته شود ، حجم خون کمتر موجب منفی کاذب شدن جواب کشت می شود.)
- ۵- پس از نمونه گیری، خون را مستقیماً و بدون تعویض سوزن به درون شیشه کشت خون که درپوش لاستیکی آن قبلاً" با الکل 70 درصد ضدعفونی و خشک شده است، تلقیح کنید و شیشه را با ملایمت تکان دهید تا خون با ماده ضد انعقاد SPS مخلوط شود (در گذشته روش استفاده از دو سوزن یعنی تعویض سوزن اول پس از خروج از رگ و جایگزینی با سوزن استریل نو توصیه میشد .اما در حال حاضر با توجه به احتمال خطر اینکار برای کارکنان این روش توصیه نمیشود. ولی باید در نظر داشت

خطر آلوده شدن نمونه در روش ۲ سوزن ۲٪ و در روش یک سوزن ۳/۷ درصد بیشتر است)

۶- نوبت بعدی کشت خون در فاصله زمانی نیم تا یک ساعت بعد و از محل دیگر انجام شود.

۷- نام، نام خانوادگی بیمار و بخش بستری بیمار و همچنین تاریخ و ساعت نمونه گیری و نوبت کشت بر روی بطری ثبت گردد. فرم درخواست کشت تکمیل و به همراه نمونه سریعاً به آزمایشگاه ارسال گردد.

۸- در صورت گرفتن نمونه از لاین مرکزی بیمار (cv line) حتماً بر روی بطری ذکر شود.

۱۱) در صورتیکه شروع آنتی بیوتیک اورژانس می باشد، می توان دو نمونه خون را همزمان از دو محل جداگانه گرفت.

نکاتی کلیدی نحوه گرفتن کشت خون:

✓ نمونه اول کشت خون بهتراست که قبل از تب بیمار و نمونه دوم در پیک تب و لرز گرفته شود

✓ ترجیحاً تمام کشتهای باید قبل از شروع درمان با آنتی بیوتیک انجام گردد و در صورتیکه بیمار تحت درمان با آنتی بیوتیک می باشد قبل از شروع دوز بعدی آنتی بیوتیک، کشت انجام شود.

دانشگاه علوم پزشکی اراک

بیمارستان ولی عصر (عج)

✓ اگر در زمان گرفتن نمونه، بیمار آنتی بیوتیک دریافت می کند در برگه آزمایش بایستی نوع آنتی بیوتیکهای دریافتی از 48 ساعت قبل تا قبل از نمونه گیری و نیز تاریخ و ساعت آخرین دوز آنتی بیوتیک دریافتی ذکر شود.

✓ محیط های کشت خون قبل از تلقیح خون باید به دمای محیط رسانده شود.

✓ نمونه ها هرگز در یخچال قرار نگیرد و بلافاصله به آزمایشگاه منتقل شود.

✓ در صورت نمونه گیری خون از لاین ها، بایستی سر لاین با الکل ۷۰ درجه ضدعفونی شود. می بایست صبر کرده تا خشک شود و سپس خون گیری انجام شود.

نحوه گرفتن کشت ادرار از سوند ادراری

- نکته ۱:** جهت گرفتن نمونه برای آنالیز ادراری نمونه بایستی تازه باشد. پس از خالی کردن کیسه ادراری حداکثر به مدت ۱ ساعت بعد باید نمونه جهت U/A گرفته شود.
- نکته ۲:** هرگز از کیسه ادرار و سر سوند محل اتصال به کیسه ادرار نمونه گیری نشود.

- 1) 30 دقیقه قبل ، سوند را کلمپ کنید.
- 2) دستهای خود را حداقل به مدت ۲۰-۳۰ ثانیه ضد عفونی نمایید ، سپس دستکش استریل بپوشید.
- 3) اگر سوند محل مخصوص نمونه گیری دارد آن را با پنبه بتادین ضد عفونی کنید و با سرنگ ۱۰ سی سی با زاویه 90 درجه وارد و نمونه گیری کنید.
- 4) اگر سوند قسمت مخصوص نمونه گیری ندارد و پلاستیکی است ، روی سوند درست بالای محل اتصال سوند به لوله جمع آوری را با پنبه الکل ضد عفونی کنید و با سر سوزنهای نازک شماره ۲۲-۲۳ و با زاویه ۴۵ درجه سوزن را وارد کنید و نمونه گیری کنید.
- 5) نمونه را در یک ظرف استریل با دهانه گشاد و درب پیچ دار مخصوص نمونه گیری بریزید. (بایستی حداقل ۱۰ سی سی ادرار داخل لیوان ریخت، نباید لیوان پر شود و یا سرریز کند).

دانشگاه علوم پزشکی اراک

بیمارستان ولی عصر (عج)

۶) نام و نام خانوادگی بیمار، بخش بستری، تاریخ و ساعت نمونه گیری بر روی ظرف کشت درج شده و در کمتر از نیم ساعت و در دمای اتاق به آزمایشگاه ارسال گردد.

۷) در صورتی بیمار آنتی بیوتیک مصرف می کند نوع آنتی بیوتیک دریافتی در برگه آزمایشگاه ثبت شود.

۸) - در صورت تاخیر بیش از ۲ ساعت جهت ارسال به آزمایشگاه، نمونه ادرار را می توان حداکثر به مدت ۲۴ ساعت در یخچال ۴درجه سانتی گراد نگهداری کرد.

۹) کشت از نوک سوند مجرا ارزشی برای UTI ندارد، ولی نوک سوند سوپراپوبیک را می توان برای کشت فرستاد.

شرایط رد نمونه

- ✓ نمونه های بدون برچسب مشخصات بیمار
- ✓ نمونه هایی که در ظرفهای نامناسب به آزمایشگاه رسیده باشد
- ✓ نمونه ادراری که بیش از ۲ ساعت در حرارت اتاق مانده باشد یا نحوه نمونه گیری صحیح نباشد
- ✓ کشت از نوک کاتتر ادراری

نحوه گرفتن کشت ادرار از بیماری که سوند ندارد

الف (در زنان

- (۱) . به بیمار تاکید کنید نمونه بایستی بدون آلودگی و تمیز باشد.
- (۲) . اولین ادرار صبحگاهی بهترین نمونه برای بررسی میباشد .
- (۳) دستگاه تناسلی خارجی را از جلو به عقب با گاز آغشته به صابون مایع تمیز و با آب کاملاً آبکشی و سپس خشک کنید (از مواد ضد عفونی کننده برای شستشو استفاده نکنید)
- (۴) به بیمار بگوئید که هنگام ادرار کردن با انگشت شست و اشاره لبهای فرج را از هم باز کند و تا پایان ادرار کردن به همان حالت نگهدارد .
- (۵) به بیمار بگوئید که شروع به ادرار کردن کند سپس بدون اینکه جریان ادرار را قطع کند (وسط ادرار) ظرف را زیر ادرار نگه دارد و حدود ۳۰-۵ سی سی جمع آوری کند و بدون اینکه به قسمت داخلی ظرف دست بزند در ظرف را ببندد .
- (۶) نام و نام خانوادگی بیمار، بخش بستری، تاریخ و ساعت نمونه گیری بر روی ظرف کشت درج شده و در کمتر از ۲ ساعت در دمای اتاق به آزمایشگاه ارسال گردد .

ب) مردان

- ۱- درپوش ظرف استریل مخصوص جمع آوری ادرار را باز کنید و مراقب باشید تا لبه و سطح داخلی ظرف با انگشتان شما تماس پیدا نکند.

دانشگاه علوم پزشکی اراک

بیمارستان ولی عصر (عج)

۲- قسمت اول ادرار را بیرون بریزید و بدون توقف جریان ادرار، قسمت میانی ادرار را داخل ظرف استریل جمع آوری کنید.

۳- درپوش ظرف را روی آن قرار دهید و کاملاً سفت کنید.

۴- توجه کنید که مشخصات کامل شما به طور صحیح روی برچسب ظرف نوشته شده باشد.

۵- ظرف کشت ادرار را در محل مخصوص جمع آوری نمونه ها قرار دهید.

توجه :

✚ در صورتیکه بیمار آنتی بیوتیک مصرف میکند، نوع آنتی بیوتیک و آخرین زمان مصرف آن بر روی ظرف ثبت گردد .

✚ در صورت تاخیر بیش از ۲ ساعت جهت ارسال به آزمایشگاه، نمونه ادرار را میتوان حداکثر به مدت ۲۴ ساعت در یخچال نگهداری کرد .

دانشگاه علوم پزشکی اراک

بیمارستان ولی عصر (عج)